

တဂၤဂၤ လၢစ့ၢ်ကၤန့ၢ်ကၤ ကစၢ်ယုၤအကလုာ် အကထါဒီးမ့ၢ်န့ၢ်ဒီးဒီးနီၣ်ဒီးနီၣ်လီၤ. တမ့ၢ်
လၢတၢ်အိၤ လၢမုၢ်ကီၤလံာ်အလုာ်အလၢလုၤတက့ၤတၢ်ခံးဝဲခဉ်. အကူၢ်မ့ၢ်ဒီးန့ၢ်ဒီးပဝး
စုတၢ်အလီၢ်အိၣ်လၢပကစၢ်အပူၤဒိၣ်ဒိၣ်ကလဲၣ်,အကူၢ်မ့ၢ်ဒီးန့ၢ်ဒီးဘိထုကဗၣ်န့ၢ်ယဂီၢ်ဒီး
ပှၤပူၤခိၣ်ဒိၣ်အဂီၢ်ဆူၣ်ဆူၣ်တက့ၢ်. ယပာ်ၤခရၣ်ဒီးဘိဖၢ,ဆူၣ်ညါန့ၢ် ယကကွဲးန့ၢ်ခိးခရၣ်အါအါ
လၢဟဝဲၣ်ယကိၣ်လီၤ. ခရၣ်ကီၢ်တူာ်.

Rev. Pwai-jau, Toungoo.

ယဒိတူာ်ဝဲဒီးဘိစးအပျဲၤ အဘိၣ်ဒီးဘိခရၣ်ၤခါခဲလၢာ်ခွၢ်ခွၢ်ဒီး, ဝဲကနီၣ်အံၤယက
ဒီးခွၢ်ညါနီၣ်ဟူၤလၢယဝဲၣ်ယဒိၣ်လၢပူၤလီၤ. လၢလါခဲၤ, ဒီးတူၤလၢယုၤန့ၢ်ယတၢ်
တၢ်ညဉ်ဂီၢ်ယတမံၤ, ဒီးတၢ်ယၢဖၢဆါလၢအဝဲၣ်န့ၢ်တမံၤ နးနးကလဲၣ်တူၤယဆိကမိၣ်
လၢယကဝီၤလီၤ. တၢ်ဆဉ်ဒီးယဒိၣ်ဆူၣ်ထီၣ်ကၤဒီး တမံးတမံးလီၤ. ဒီးတူၤလၢလါယုၤ
လံာ် ငန့ၢ်န့ၢ်ယဆိကမိၣ်ထီၣ်လၢယုၤအတၢ်မၤတဖၣ်အဝဲၣ်အကျါဒီး, ယဂီၢ်ယတါ မ့ၢ်တ
အိၣ်တၢ်ဆဉ်ဒီး, ယဝဲၣ်ကွဲးစးအိၣ်ကဝီၣ်ကဒိန့ၢ်လီၤ. ဒီးတူၤယုၤလံာ် ၅န့ၢ်ဒီး ယဟးထီၣ်
ကွဲၣ်ဖဲချၢၣ်လၢန့ၢ်ဒီး, ယလဲၤဆူၣ်ဒိနီၣ်ခွၢ်ဒီးန့ၢ်လီၤ. ဒီးယဂီၢ်ယတါတအိၣ်တၢ်လၢအအါ
တၢ်. ဒီးပှၤဖဲန့ၢ်တဖၣ်ယဲၤစုအခွဲးဒီး တကဲဖဲအကဲန့ၢ်ယဝီၣ်ကွါအိၣ်တဘျီတဘျီဒီးန့ၢ်ဝဲ
အခွဲး ၁၂ ဂၤလီၤ. ဒီးယလဲၤဒီးယဖိယမါ, ဒီးခရၣ်ဖိၣ်တလၢအူၣ်တဂၤလဲၤဝဲဒီးယၤ,
ဒီးမၤစၢၤယလၢတၢ်ဒိၣ်တၢ်ဒိၣ်ခါကိးလီၤ. ဒီးယမံးဖဲန့ၢ်ဒိလီၤ. ယုၤလံာ် ၉န့ၢ်ယတူၤလၢ
မိၣ်ညါဒီးန့ၢ်လီၤ. ဒီးပှၤဖဲန့ၢ်တဖၣ်စုအခွဲးဒီးန့ၢ်တၢ် ၁၂ ဂၤစ့ၢ်ကိးလီၤ. ဒီးယမံးဖဲန့ၢ် ၃
ဒိလီၤ. ယုၤလံာ် ၁၁ န့ၢ်ယတူၤဝဲဒိဘျီခဲန့ၢ်လီၤ. ဒီးယမံးဖဲန့ၢ်တဒိလီၤ. ယုၤလံာ် ၁၂ န့ၢ်ယ
တူၤလၢဝဲဒိမိတူၤဒီးန့ၢ်လီၤ. ဒီးယမံးဖဲန့ၢ်ခဲဒိလီၤ. ဒီးပှၤစုအခွဲးဒီးန့ၢ်ဝဲ ၇ ဂၤလီၤ. ယုၤလံာ်
၁၆ န့ၢ်ယတူၤကဒါကၤကဒါဒီးဖဲဘျီခဲန့ၢ်ကဒါလီၤ. ဒီးပှၤဖဲန့ၢ်စုအခွဲးဒီးန့ၢ်ဝဲ ၆ ဂၤလီၤ. ဒီး
ယမံးကဒါဖဲန့ၢ်တဒိလီၤ. ယုၤလံာ် ၁၇ န့ၢ်ယတူၤကဒါလၢဝဲဒိမ့ၢ်ဒီးန့ၢ်လီၤ. ဒီးပှၤဖဲန့ၢ်တ
ဖၣ်စုအခွဲးဒီးန့ၢ်ဝဲ ၅ ဂၤလီၤ. ဒီးယမံးဖဲန့ၢ်ခဲဒိလီၤ. ယုၤလံာ် ၁၉ န့ၢ်ယတူၤမိၣ်ဒါဒီးန့ၢ်လီၤ.
ဒီးပှၤဖဲန့ၢ်တဖၣ်တစုအခွဲးဒီးန့ၢ်ဝဲ ၅ ဂၤလီၤ. ဒီးယမံးဖဲန့ၢ်ခဲဒိလီၤ. ဒီးတၢ်ဖဲတၢ်မၤဖဲန့ၢ် တကဲထီၣ်တၢ်
လီၤ. ယုၤလံာ် ၂၀ န့ၢ်ယတူၤလၢဝဲဒိမိတူၤဒီးန့ၢ်လီၤ. ဒီးယမံးဖဲန့ၢ် ၄ ဒိလီၤ. ဒီးပှၤဖဲန့ၢ်တ
ဖၣ်စုအခွဲးဒီးန့ၢ်ဝဲ ၂၀ လီၤ. ယုၤလံာ် ၂၄ န့ၢ်ယတူၤကဒါလၢဝဲဒိမိၣ်ခဲန့ၢ်လီၤ. ဒီးပှၤဖဲန့ၢ်
တဖၣ်စုအခွဲးဒီးန့ၢ်ဝဲ ၁၀ ဂၤလီၤ. ဒီးယမံးဖဲန့ၢ်ခဲဒိလီၤ. ယုၤလံာ် ၂၆ န့ၢ်ယတူၤကဒါလၢ
ဝဲဒိမိခဲန့ၢ်လီၤ. ဒီးပှၤဖဲန့ၢ်တဖၣ်စုအခွဲးဒီးန့ၢ်ဝဲ ၇ ဂၤလီၤ. ဒီးယမံးဖဲန့ၢ်ခဲဒိလီၤ. ယုၤလံာ်
၂၇ န့ၢ်ယတူၤကဒါလၢဝဲဒိမိတူၤဒီးန့ၢ်လီၤ. ဒီးပှၤဖဲန့ၢ်တဖၣ်စုအခွဲးဒီးန့ၢ်ဝဲ ၂၇
ဂၤလီၤ. ယုၤလံာ် ၃၁ န့ၢ်ယတူၤကဒါလၢဝဲဒိမိခဲန့ၢ်လီၤ. ဒီးဖဲန့ၢ်ပှၤအတၢ်ဖဲတၢ်မၤ
တဂ့ၤတၢ်, ဒီးအခရၣ်တအိၣ်တၢ်. ဒီးယမံးဖဲန့ၢ်တဒိဒါလီၤ. ဒီးတၢ်ဖဲတၢ်မၤဖဲန့ၢ်တကဲ
ထီၣ်တၢ်လီၤ. ဒီးအိၣ်ကူၣ် ၁ န့ၢ်ယတူၤလၢဝဲဒိပှၤလဲၤခိၣ်န့ၢ်လီၤ. ဒီးပှၤဖဲန့ၢ်တဖၣ်စုအခွဲးဒီး
န့ၢ်ဝဲ ၁၀ လီၤ. ဒီးယမံးဖဲန့ၢ်ခဲဒိလီၤ. အိၣ်ကူၣ် ၃ န့ၢ်ယတူၤကဒါလၢဝဲဒိကွါခဲန့ၢ်လီၤ. ဒီးပှၤ
ဖဲန့ၢ်တဖၣ်စုအခွဲးဒီးန့ၢ်ဝဲ ၂၃ ဂၤလီၤ. ဒီးယမံးဖဲန့ၢ် ၂ ဒိလီၤ. အိၣ်ကူၣ် ၅ န့ၢ်ယတူၤကဒါ
လၢဝဲဒိဘုကီၣ်န့ၢ်လီၤ. ဒီးပှၤဖဲန့ၢ်တဖၣ်စုအခွဲးဒီးန့ၢ်ဝဲ ၄၅ ဂၤလီၤ. ဒီးယဖိခံၤတၢ်တၢ်
ညဉ်ဂီၢ်န့ၢ်ဒိၣ်ထီၣ်ကၤဒီး ယဖဲကဲကဲဒါကဲကဲဒီးဆူၣ်ညါခဲန့ၢ်လီၤ. ဒီးယအိၣ်ဖဲန့ၢ် ၂ ဒိဒီး
ယဖိခံၤန့ၢ်တၢ်ညဉ်ဂီၢ်ခါလီၤကၤဒါဒီး ယပာ်လီၤတဲၣ်ယဖိယမါဖဲန့ၢ်ဒီးယလဲၤကဒါဒီးဆူ

၁ပိဂုလိာ်န့ၣ်လီၤ. မိးပှၤဖဲန့ၣ်တဖဉ်ဗုအခွဲးမိးန့ၣ်ဝဲ ၂၂ ဂၤလီၤ. မိးယမံဖဲန့ၣ်ခဲဒီလီၤ. အိကူၣ် ၁၁ နံၤယတုၤမိထံၣ်ပိလီၤ. မိး၁ရဉ်မိၣ်ခဲၣ်လဲၤဗုၣ်မိးယၤခံၣ်ဂၤလီၤ. တဂၤမ့ၢ်၁ရဉ်ဆူၣ်လဲ, တဂၤမ့ၢ်၁ရဉ်မိၣ်ဂိၣ်ဝဲလီၤ. မိးယအိၣ်ဒိၣ်မိးယခံၣ်ကွၢ်ပှၤတဖဉ်လၢအကဗုအခွဲးန့ၣ်တဖဉ်တဂၤဆဉ်တဂၤမိးန့ၢ်ဝဲထဲ ၃ ဂၤဖိလီၤ. မိးယမံဖဲန့ၣ်တဒီလီၤ. အိကူၣ် ၁၂ နံၤယတုၤကမိးလၢ၁ပိစိာ်ဝဲခိၣ်န့ၣ်လီၤ. မိးဗုအခွဲးမိးန့ၢ်ဝဲဂၤလီၤ. မိးယမံဖဲန့ၣ်ခဲဒီလီၤ. မိးအိကူၣ် ၁၄ နံၤယတုၤကမိးလၢကိာ်တူၢ်ဒါန့ၣ်လီၤ. မိးပှၤတဖဉ်န့ၣ်ဗုအခွဲးမိးန့ၢ်ဝဲခဉ် ၄ ဂၤလီၤ. မိးအိကူၣ် ၁၅ နံၤယတုၤကမိးလၢမိၤခဲန့ၣ်လီၤ. မိးအဲဝဲခဉ်တဖဉ်ဘိယွၤအိၣ်လံ ၄ နံၣ်ညါအဘျဉ်တမိလီၤ. မိးဗုအခွဲးမိးန့ၢ်ဝဲခဉ် ၄ ဂၤစ့ၢ်ကီးလီၤ. မိးယမံဖဲန့ၣ်တဒီလီၤ. မိးအိကူၣ် ၁၆ နံၤန့ၣ်ယတုၤကမိးလၢကိာ်ဥဒါန့ၣ်လီၤ. မိးပှၤဖဲန့ၣ်တဖဉ်ဗုအခွဲးမိးန့ၢ်ဝဲ ၂ ဂၤလီၤ. မိးယမံဖဲန့ၣ်တဒီလီၤ. အိကူၣ် ၁၇ နံၤယတုၤကမိးလၢ၁ပိဆူၣ်လိာ်န့ၣ်လီၤ. မိးပှၤဖဲန့ၣ်တဖဉ်ဗုအခွဲးမိးန့ၢ်ဝဲ ၄ ဂၤလီၤ. မိးယမံဖဲန့ၣ်တဒီလီၤ. ၁၈ နံၤယတုၤကမိးလၢ၁ပိဆူၣ်ပၤန့ၣ်လီၤ. မိးပှၤဖဲန့ၣ်တဖဉ်ဗုအခွဲးမိးန့ၢ်ဝဲ ၁ ဂၤလီၤ. မိးယမံဖဲန့ၣ်တဒီလီၤ. မိးအိကူၣ် ၁၉ နံၤန့ၣ်ယတုၤကမိးလၢ၁ပိဘျဉ်ခဉ်လုၣ်ခိၣ်န့ၣ်လီၤ. မိးမိးဘျၢအဘး ၁၆ ဂၤ မိးအိကူၣ် ၂၀ နံၤယတုၤကမိးလၢ၁ပိစိာ်ဘျဉ်ဒါန့ၣ်လီၤ. မိးယမံတဒီမုၢ်ဆုၣ်ထီၣ်မုၢ်ဖဲထီၣ်ဖးဖိမုၢ်န့ၣ်၁ရဉ်ကွၢ်လၢဖဲကွၢ်တုၤစ့ၢ်ကီးဝဲဖဲန့ၣ်လီၤ. မိးပကတိၤတၢ်လၢတၢ်မၤလိလံာ်အဂ့ၢ်အကျိၤန့ၣ်တမံ, မိး၁ရဉ်မိၣ်လၢအလဲၤလဲၤလၢ၁ရဉ်အဂ့ၢ်အကျိၤန့ၣ်တမံ, မိးအပျဲၢ်အဘိၣ်တဖဉ်အတၢ်ဖဲအတၢ်မၤန့ၣ်တမံလီၤ. မိးပမံကမိးဖဲန့ၣ် တဒီလီၤ. ၂၁ နံၤပယးထီၣ်ကွံာ်ဖဲန့ၣ်မိး ပယဲကုၤမုၢ်စ့ၢ်လီၤမိးပတုၤကမိးလၢ၁ပိဒိၣ်ခွဲးန့ၣ်လီၤ. မိးပမံကမိးဖဲန့ၣ်တဒီလီၤ. မိးမုၢ်ဆုၣ်ထီၣ်ပယဲကုၤမုၢ်ဖဲထီၣ်ဖးဖိမုၢ်စ့ၢ်စ့ၢ်စ့ၢ်မိးပတုၤကမိးလၢ၁ပိဒါဒိၣ်န့ၣ်လီၤ. ယဲခဉ်မိးယမိယမိတဖဉ်ယအိၣ်မ့ၢ်ဝံၤမိးဖဲကွၢ်ကွၢ်ဆူၣ်လီၤ. မိးမ့ၢ်၁ရဉ်ကွၢ်လၢ မံဖဲ ဖဲန့ၣ်လီၤ. မိးယဖဲကွၢ်တုၤလၢချၢၣ်လၢမုၢ်အိကူၣ် ၂၄ နံၤလီၤ.

အိၣ်လၢတပူၤလၢလၢၢ်၁ရဉ်မိးမးမး, အပျဲၢ်အဘိၣ်ဘးဘိၣ်ခွဲးတဂၤလၢလၢၢ်ဖး, ယဗုကညးတၢ်လၢ၁ရဉ်လီၤ. အဂ့ၢ်အိၣ်အံၤ, ပှၤလၢအကဲထီၣ်ယွၤအပျဲၢ်အဘိၣ်တဖဉ်အံၤဖိးဒီးခွဲးတကဲထီၣ်တၢ်ချဲၤလၢအလီၤလၢတၢ်ဆူၣ်အကျိၤန့ၣ်တဂ့ၢ်မိး, ယခဲး, မိၣ်ခွဲးနီၣ်တၢ်ဒိၣ်တက့ၢ်.

မိးန့ၣ်အမိးလၢယဂီၢ်စ့ၢ်ကီး, ဖိးဒီးယမၤယွၤအတၢ်က့ၣ်တဘဉ်မိးမၤ၁ရဉ်လၢအအိၣ်မိးတၢ်စ့ၢ်တၢ်န့ၣ်န့ၣ် မိၣ်မၤစၢၤယၤလၢ၁ရဉ်တၢ်ထုၤတဖဉ်တက့ၢ်. ဘးဘိၣ်၁ရဉ်မးမးခွဲးဒီးယဗုကညးခွဲးလီၤ.

၁၈၆၀-ခုပတုၣ်ဘၢ ၃နံၤ. ၁ရဉ်ပွဲဖိ.

The Chinese Insurgents.

ပှၤစံၣ်မိပူထီၣ်တၢ်အဂ့ၢ်.

လၢကိာ်စံၣ်အပူၤန့ၣ် ထံဖိကိာ်ဖိတကျးဂၤ ပူထီၣ်အစီၤပၤမိး အပဒိၣ် ခွဲးဒီးဝဲၣ်ဖဲအံၤဖဲန့ၣ်ယဲာ်န့ၣ်ဗုန့ၣ်တၢ်လံာ်, မိးမၤန့ၢ်မၤစ့ၢ်တၢ်စ့ၢ်မးလီၤ. ပှၤပူထီၣ်မိတဖဉ်အံၤဖဲန့ၣ်လီၤ. အဘးလၢအမ့ၢ်ပှၤဘိယွၤဖိလီၤ. မိးခဲးသၢယွၤမၤလီၤအခံ ဖိဒီးအကမၤဟးဂီၤကွံာ် တၢ်ဘိတၢ်ဂီၤအလုၢ်အလၢလၢစံၣ်အကိာ်ပူၤမိးကဒုးအိၣ်ဘိၣ်က့ၢ် တၢ်ဘိယွၤအဂီၢ်လီၤခဲးဝဲခဉ်. ပှၤပူထီၣ်မိတဖဉ်အံၤ, မ့ၢ်အခွဲးညါယွၤအဂ့ၢ်အကျိၤကမိစိၤ, တခွဲးညါလဲၣ်န့ၣ်, အပျဲၢ်အဘိၣ်လၢထံၣ်ဂၤ ကိာ်ဂၤတဖဉ်တၢ်မိၣ်ခွဲးညါအဘးဒိၣ်မးလီၤ. မၤဘးဒိၣ်န့ၣ်မိး၁ရဉ်အိၣ်လၢ

ကိာ်ခံာ်အပူၤခံၤ ၁၂၀၂ ဝုၣ်လဲၤအိၣ်ဘၢကိးအိၤ လၢအဒုးဒုး အတီၣ်ပူၤဒီး လဲၤပၢာ်ဝဲလီၤ၊
 ဝုးဖိလၢအမိး တီၣ်အကျဲၤတၢ် တဖၣ်ထံၣ်အိၤဒီးဆၢၤန့ၣ်အိၤဆူတီၣ်ပူၤဆူအပဒိၣ်ဖးဒိၣ်တဖၣ်
 အအိၣ်လီၤ။ ဝရၣ်ခွၢ်အိၣ်ဘၢ ဝုၣ်ညါ ပဒိၣ်ဖးဒိၣ်လၢအမ့ၢ် ဝရၣ်ဖိးဖဲတၢ်အဝုၣ်အပီၢ်ခံၤ
 ထဲလၢအကၢ်ကွၢ်တၢ် တၢ်စးဖိးအဘျုးတၢ်တၢ်အလုၢ်အလၢ်တမံၤဖၢလီၤ။ ဖိးအပဒိၣ်
 ဝုၣ်ခံးဆၢအိၤ၊ ခံးဝဲပဝဲဒၣ်အံၤ၊ ပမ့ၢ်ပှၤစးဖိလီၤ။ ပနၢ်ယွၤလၢအမ့ၢ်ပၢာ်လၢမူခိၣ်၊ ဖိးအ
 ဖိၣ်ယုၣ်ညါစးဖိး လၢအအုၣ်ကွၢ် ခိၣ်ကွၢ်ပှၤဟီၣ်ခိၣ်ဖိ၊ ဖိးဘးမ့ၢ်စီဆ့ၣ်လီၤ။ မ့ၢ်တမၤလိ
 တၢ် တၢ်တၢ်ခိၣ်တၢ်ဒိတၢ်အိၣ်ဘၢ ဘျးဘျးတၢ်ဘၢဖိး တၢ်တဘၣ်တနၢ်ကမၣ်တၢ်တနီၤ
 ဧပတၢ်ညါတၢ်။ မ့ၢ်နၢ်ကမၣ်တၢ်တမံၤမံၤ တၢ်ခိၣ်ဝုၣ်ညါပဘးလီၤ။ တၢ်ပဘးလၢပက
 ဒုးအိၣ်တီၣ်ကွၢ် ဘိမ့ၢ်လၢခံာ်ကိာ်အံၤ အပူၤလၢအကြၢး တၢ်တၢ်ကိးအိၤ လၢပှၤစးဖိအ
 တီၣ်အမ့ၢ်တဘျုးလီၤ။

ပဒုးတၢ်အံၤ၊ အဝုၣ်အခိၣ်ထံးတမံၤ၊ မ့ၢ်လၢပကမၤနၢၤမၤစၢ်တၢ်၊ ခံးတမံၤမ့ၢ်လၢပ
 ကဝုၣ်န့ၣ်အတၢ်ဖိတၢ်လီၤ၊ ဝၢမံၤတမံၤ၊ မ့ၢ်လၢပကမၤပၢးဂီၤကွၢ်တၢ်ဂီၤတဖၣ်ဖိးတၢ်တၢ်
 တၢ်ဂီၤအလုၢ်အလၢ်န့ၣ်လီၤ။ ခံးဝဲဒၣ်။

တူၤအကမၤပၢးဂီၤ တၢ်ဂီၤအတံၣ်ဖိးမၤဝဲဒၣ်အံၤ၊ အစီၤပၤကိးထီၣ်အခွၢ်အပှၤတနီၤဖိး
 လဲၤဆူတၢ်ဂီၤထံၣ်ဝံၤ၊ အစီၤပၤခံးဝဲ၊ လၢပပာ်လၢမူခိၣ်ဖိး အဖိယုၣ်ညါစးဖိးအမံၤ မံၤတၢ်
 ဂီၤအတံၣ်အံၤကတူၤလၢတၢ်ပၢးဂီၤ တၢ်ပၢးဂီၤ အပူၤတက့ၢ်။ စီၤပၤဆိၣ်အာအိၤခံးန့ၣ်ဝံၤ
 ဖိးအခွၢ်အပှၤမၤပၢးဂီၤဖိးတကီၢ်ခါလီၤ။

ပှၤပူၤထီၣ်ဖိတဖၣ်အံၤ တၢ်န့ၣ်အိၣ်ဘၢအန့ၣ်ပှၤစးဖိတဖၣ်အဒိးလီၤ။ လၢအိၣ်ဘၢအ
 န့ၣ်အိၣ်ဖျိၣ်ဝဲဒီးလုၢ်ထီၣ်ယွၤလၢတၢ်တမံၤ၊ ဖိးဘးဝံၣ်တၢ် ဖိးတၢ်ထုကဖၣ်တၢ်လီၤ။ တၢ်ဆၢ်
 လၢတီၣ်အံၤအပူၤတခံၣ်တၢ်ထဲလီၤတၢ်တၢ် ခံးဝဲဒၣ်၊ ဝါဖဲပခူၢ်လၢခွၢ်န့ၣ်ကံၣ်ဖိးတဖၣ်ဖိး
 တၢ်လံာ်ဖိလဲၤဖိတၢ်၊ ဖိးဝါတၢ်ညါတၢ် တၢ်တၢ်ယွၤအလုၢ်အလၢ်လီၤတၢ်လီၤဆဲးတၢ်
 ခံးဝဲဒၣ်။ ဝရၣ်ခွၢ်ခံးတၢ်တဲတၢ်အိၤလၢတၢ်ဘးစုအကစီၣ်ဖိးဒိကန့ၣ်ဝဲကစီၣ်တက့ၢ်ဝုၣ်လီၤ။

အဝဲခွၢ်တၢ်ဝရၣ်လၢအတၢ်ထုကဖၣ်တၢ်လၢဂီၤလၢတၢ်အဒိအထဲၣ်ဖိးဖဲဝဲဒၣ်အံၤ။ နုဖိ
 လၢအဘကြၢးတၢ်တၢ်၊ ယဲဒၣ်တၢ်အံၤ၊ ယဲဒၣ်လီၤယဲဒိၣ်၊ ယဲဒိၣ်လီၤယဲဒိၣ် ပာ်လီၤလၢ
 ဟီၣ်ခိၣ်ဖိးယဲဒိၣ်န့ၣ်န့ၣ်၊ ပပာ်လၢမူခိၣ်ဖိး၊ ဖိးဒုးကဘးကညိၤ၊ ကတူၤကလၢကတူၤလၢ
 ဖိး၊ ကတူၤလီၤယၢလၢနဘးစီဆ့ၣ် ခံးဖိးအကလဲလီၣ်ကွၢ် ယဘးအဘးဒိးဖိးကမၤပှၤဖျးယၢ
 ဖိးတၢ်အာတၢ်ဒိလီၤတၢ်ဖိးမ့ၢ်ကီၤလီၤ အမိအကမိတဘၣ်ယုၣ်စီလီၤ။ ဖိးမိန့ၣ်အိၣ်ယၢလၢ
 ပဝဲၣ်ကိလၢမူခိၣ်၊ တၢ်အုၣ်ကွၢ်ခိၣ်ကွၢ်အကစၢ် အခိၣ်အစီၣ်န့ၣ်တက့ၢ်။ လၢန့ၣ်အမံၤညါပ
 ပာ်လၢမူခိၣ်တၢ်ဒိၣ်ယွၤဖၢ၊ ယဲဒိၣ်န့ၣ်န့ၣ် လၢနကဒုးလၢထီၣ် ပှၤထီၣ်န့ၣ်တၢ်အိၣ်ဖိးလၢ
 ဟီၣ်ခိၣ်န့ၣ်အံၤဖိးလၢမူခိၣ်ပူၤအဒိးတက့ၢ်။ ယဆၢန့ၣ်တၢ်ဝုၣ်ပှၤတဖၣ်အံၤ၊ ယုၣ်လၢယၢ
 တက့ၢ်။ ကစၢ်ယွၤဖၢ။

တူၤအအိၣ်တၢ်အိၣ်တၢ်န့ၣ်ခံးထီၣ်ပတြၢၤယွၤအဘျးဒိအံၤ၊ -ယွၤဖၢ၊ ပခံးထီၣ်ပတြၢၤန
 ဘျးန့ၣ်ဖျိၣ်ဖိးပပွကညးန့ၣ် လၢနကတၢ်ပှၤလၢတၢ်အိၣ်တၢ်အိၣ်၊ တၢ်ကတၢ်ဒိးကိးမ့ၢ်န့ၣ်ကိး
 မ့ၢ်န့ၣ်ဖိးကမၤပှၤဖျးပှၤလၢတၢ်န့ၣ်တၢ်ဖျိၣ်၊ တၢ်ကိတၢ်မဲဒိးဒုးလဲၤထီၣ်ပညၢ်ပဘးဆူမူခိၣ်တ
 က့ၢ်။

အခံးထီၣ်ပတြၢၤယွၤအဒိအထဲၣ်ဖဲဝဲဒၣ်အံၤ၊ -ပခံးထီၣ်ပတြၢၤယွၤလၢအမ့ၢ်ပပာ်စီဆ့ၣ်
 လၢမူခိၣ်တၢ်၊ -ပခံးထီၣ်ပတြၢၤယုၣ်ညါစးဖိးလၢအမ့ၢ်ပကစၢ်၊ ဖိးတၢ်အုၣ်ကွၢ်ခိၣ်ကွၢ်ပှၤဟီၣ်

ခွင့်မိအကစာတဂ၊ - ပစံးထီၣ်ပတြၢၤဝးမုၢ်စီဆုံလၢအမ့ၢ်တၢ်ကူၣ်တၢ်ဆးအကစာတဂ၊
- ပစံးထီၣ်ပတြၢၤပှၤဝၢၤအိၣ်ဗျာၣ်တုၤအမ့ၢ်ဝးဟဗျာၣ်မိယွၤနီၢ်နီၢ်တဂၤလီၤ.

ပှၤပူၤထီၣ်မိတဖၣ်အံၤ, အဂ့ၢ်အဖီၤန့ၣ်မ့ၢ်တၢ်လီၤလၢတကလုၣ်လီၤ. မ့ၢ်မတၢ်ဒိၣ်က့ၤဒိ
က့ၤဒိၤ လၢအခဲးအတၢ်ဒိၣ်တၢ်ဒိအပူၤတဂၤလဲၣ်. မ့ၢ်မတၢ်ဆၣ်ထီၣ် အခဲးဒိမိအကစာ
ဆၢထၢၣ်မၤဟးဂီၤတၢ်ဘျုးကမၣ်ဘါကမၣ်ဒီး ဒုးအိၣ်ထီၣ်က့ၤတၢ်ဘိယွၤလၢကိၢ်ခံၣ်ကိၢ်
ဖးဒိၣ်အပူၤတဂၤလဲၣ်န့ၣ်တဖျါဘၣ်, မ့ၢ်အကစာၢ်ဒုၣ်ဝဲန့ၣ် ခံးလၢယွၤဆၣ်ထီၣ် အခဲးမၤအ
မၤဟးဂီၤကွံၣ်တၢ်ဂီၤဒီးတၢ်ဂီၤအတီၣ်ခဲလၢၤလီၤ. ခံးဝဲဒုၣ်, ဒီးန့ၣ်လၢယွၤထီၤစၢၤမၤစၢၤ
အိၤဝဲပှၤတၢ်ဒီးမ့ၢ်ယွၤအိၣ်ဖျိၣ်အိၤဝဲဒုးဒီးကမၤန့ၢ်မၤ - ဗျာၣ်တၢ်တုၤကိၢ်ခံၣ်ကဲက့ၤအခဲးဒိ
ဘိအမ့ၢ်ဒိဘျုးညါ, န့ၣ်တၢ်ဒိန့ၣ်ဒီးကျဲးစၢၤတၢ်ဒိန့ၣ်လီၤ. မ့ၢ်ကိၢ်ယွၤအတၢ်ခံၣ်ညီၣ်ဘၣ်
လံတၢ်ဂီၤတၢ်ဒိၣ်တၢ်ဘျုးကမၣ်တၢ်ဘိကမၣ်လၢကိၢ်ခံၣ်အပူၤလဲၣ်လီၤ.

Missionar'es' Children.

၁ရၣ်အဖိအလံၤက့ၤဆူကီၢ်အမ့ၢ်ရကၤ အဂ့ၢ်.

လၢလီၤအံၤအတီၢ်ပှၤ၁ရၣ်ကြိၣ်မၤလီၤအဖိပိၣ်ညါ ခံၣ်အခဲးဆူကီၢ်အမ့ၢ်ရကၤဒိဒီးအ
ကမၤလိလံၣ်ဒီးလဲၣ်ဒီး, တၢ်ကူၣ်တၢ်ဆးဖဲန့ၣ်အဂီၢ်လီၤ. တၢ်တမံၤအံၤကြၢၤလၢအပျဲၢ်အ
ဘိၣ်ဆိကမိၣ်ထံထံဆးဆးလီၤ. ဒီးကွၢ်လိတၢ်တက့ၢ်.

ကွၢ်ကွၢ်, ဒိဒီးအမၤလိတၢ်ကန့ၢ်ဒီးတၢ်လီၤမုၢ်လီၤဖးလိၣ်အဝး လၢအဒိၣ်အပၢ်ဒီးအဖိ,
အဖိဒီးအဖိအပၢ်, မ့ၢ်ဘၣ်တၢ်ဆူတၢ်ဆါ, တၢ်ကိတၢ်, တၢ်နးတၢ်ဖျိၣ်ဒ်အံၤဒ်န့ၢ်ဒီးအဖိ
အပၢ်တၢ်ညါဘၣ်, အံးအိၤကွၢ်အိၤတန့ၢ်လၢၤဘၣ်, ထဲအန့ၢ်ပူၤအပရၢပစၢ်တပျီဒီး
တဘျီသံးမး, တၢ်ထီၣ်ဘၣ်ဘိလၢအဂီၢ်တဘိယျှၢ်လီၤ. လၢန့ၣ်အမဲၣ်ညါလၢၤ ခုဒါမး
လီၤ. တၢ်မန့ၢ်လၢအမိၢ်အပၢ်မၤဖျိၣ်လီၤဒုၣ်အဝးတတားန့ၣ်လဲၣ်. မ့ၢ်ဒိဒီးကဝုၤလၢအဖိအ
ဂီၢ်တမံၤဒီးဒိဒီးအကစာၢ် အိၣ်လီၤတံၢ်မၤတၢ် လၢယွၤအဘိအမ့ၢ်အဂီၢ်ကချူးတမံၤခွၢ်ကိး
လီၤ. ဒီးကိၢ်အဝးတတားန့ၣ်ကဒုၣ်ထဲၣ်, မ့ၢ်အန့ၢ်ယွၤအတၢ်ခံးပၣ် လၢအကလၢထီၣ်ပှၤ
ထီၣ်လၢအဂီၢ်အစီလီၤ. အန့ၣ်ဒီးကြၢၤပှၤကညီလၢအကဲအခဲးအပျဲၢ်အဘိၣ်ဒီးဒိဒီးအဖိအ
လံၤတဖၣ်ကွၢ်လိအဒိအထဲၣ်အံၤလၢအဖိအလံၤဒုၣ်ဝဲအဂီၢ်တမ့ၢ်ဘၣ်ဧါ. အပျဲၢ်အဘိၣ်ဒုး
ဒိၣ်ထီၣ်အဖိအလံၤလၢအတမၤလိလံၣ်ဒီးလဲၣ်ဒီးလၢအတၢ်ညါဘၣ်တၢ်ကူၣ်တၢ်ဆးနီတ
မံၤအပူၤန့ၣ်တဂ့ၢ်တၢ်လၢအဖိအလံၤအဂီၢ်, တဂ့ၢ်ဘၣ်လၢယွၤအဘိအမ့ၢ် အဂီၢ်လ့ၤတ
က့ၤန့ၣ်ကွၢ်ဆိကမိၣ်တက့ၢ်. မ့ၢ်အဂ့ၢ်ဒ်လဲၣ်, တၢ်မၤအဝးလၢပှၤကညီအကျါ, လၢအပျဲၢ်
အဘိၣ်အကျါအဖိအလံၤတဖၣ်တဖျၢၣ်မၤလိဘၣ်ဝဲအတၢ်ကူၣ်တၢ်ဆး အတၢ်ဒုၣ်ညါဘၣ်,
အမိၣ်တလိၣ်တုၤအပျဲၢ်ထီၣ်အန့ၣ်၁၃န့ၣ် ၁၄န့ၣ်ဒီးပုၤန့ၢ်ကဒါဝဲလၢအမိၢ်တခီလီၤ. ဒိပှၤဝဲ
ဒုၣ်ဧါ, ဆိကမိၣ်တက့ၢ်. တၢ်လၢပှၤကညီအံၤ တုၤအအိၣ်ထီၣ်ဒိဒီးအဖိအမိၢ်ဒီးပုၤတၢ်ကူၣ်တၢ်
ဆးတဂ့ၢ်လၢ, ဒီးတၢ်ထီၣ်ဘၣ်ဘိတၢ်လၢအကအိၣ် အကအိၣ်လၢအဝး၁မူအဂီၢ်တမံၤဒီး
လီၤ. လၢန့ၣ်အမဲၣ်ညါအိၣ်ဒိဒီးတမံၤ, တနီၤနီၤအဖိဆံကိၢ်ဒိဒီးအဲၣ်တီၤန့ၢ်ပၣ်ဝဲ အဂီၢ်လၢပိၣ်
မုၢ်ဒိဒီးတဒုးမၤလိဘၣ်ဝဲအတၢ်ကူၣ်တၢ်ဆးဘၣ်. လၢန့ၣ်အမဲၣ်ညါပှၤတနီၤနီၤမၤအဝးဒ်အ
လူၤအဖိအဝးတခီ, မ့ၢ်အဂ့ၢ်ဒ်လဲၣ်, တဒိၣ်န့ၢ်ဒိဗျာၣ်ဘၣ်ဝဲဘၣ်, ဖဲအဖိမၤန့ၣ်ကွၢ်ထွဲဝဲ
လီၤ. ဒီးပှၤကညီတနီၤနီၤတုၤပှၤလၢအအိၣ်ဒိဒီးတၢ်ဒုၣ်ညါတဂၤ ခံးဘၣ်အိၤလၢနကဘၣ်
ဒိၣ်န့ၢ် ဒိဗျာၣ်န့ၣ်လၢတၢ်ဂ့ၢ် အပူၤ ဒိဒီးန့ၣ်ကအိၣ်ဒိဒီး တၢ်ဒုၣ်ညါဒီး ဒုးမၤလိအလံၣ်ဒီး
လဲၣ်ဒီးတက့ၢ်. တုၤအဒိၣ်တုၤမိၣ်ပှၤဒီး ကဲကဲပှၤလၢအကူၣ်ဘၣ် ကူၣ်ဒုတဂၤလီၤ. ဒီးအ

ဝဲဒၣ် ဝဲလောထာၣ် ထီၣ်ဒါလောအစံးတၢ်အိၣ် တၢ်ဂၤန့ၣ်တၢ်ဒိၣ်လီၤ. တၢ်ဒိၣ်ကန့ၣ်တၢ်ဝဲတၢ်
 လၢပှၤကညီအကျိပှၤ မၤအၢဝဲဒၣ်ဒိၣ်ဒါဂၤလီၤ. မိးတၢ်နီၤနီၤကဒုးလဲၤမၤလိအဖိအထံး
 မ့ၢ်ယံၤတၢ်ဒိၣ်. ခံဒိၣ်ကျဲန့ၣ်တၢ်ဒုးလဲၤဝဲတၢ်. ခံးလၢဒါဝဲဒၣ်တယုၢ်ဒါဖိမိးဒါတၢ်ယိၣ်လၢအ
 ကအိၣ်ဆူ အိၣ်ဆါမိးဒါတထံၣ်ထွဲတၢ်အခံတၢ်မိးတၢ်ဒုးလဲၤဝဲတၢ်. မၤဒိၣ်န့ၣ်မိးတၢ်အဖိဒိၣ်
 ထီၣ်ဒါမၤတၢ်ဖဲအၢဝဲလီၤ. တၢ်ဒိၣ်န့ၣ်တၢ်ဖၣ်တၢ်ကြးတၢ်ဒိၣ်လၢပှၤတၢ်. ကွၢ်လိၤဝဲဒၣ်ဒိၣ်
 တက့ၢ်. အဝဲဒၣ်တဖၣ်ဒိၣ်မိးတၢ်ကုၣ်တၢ်ဆးတတၢ်အံၤမ့ၢ်မၤလိအဖိဖဲအဂီၢ်ထံးကဝု
 လီၤ. (အခိၣ်တလိၣ်ကဝုအိၣ်ပှၤကညီထဲလဲၣ်န့ၣ် မိၣ်ကဆိကမိၣ်ပဝဲတက့ၢ်,) တၢ်ဆၣ်
 မိးပှၤလဲၤဒိၣ်အဖိ ဆူတၢ်မၤလိအထီၣ်လၢအထံး လွံၢ်လၢကျဲယဲၢ်လၢကျဲဒုလိကျဲဒိၣ်. မိးတ
 တၢ်ယိၣ်တၢ်တီတၢ်တၢ်. မ့ၢ်အန့ၣ်ဝဲလၢပှၤ, မိးမ့ၢ်လၢဝဲလၢပှၤတၢ်. အံးကွၢ်အဖိက
 ဝုဂုၤန့ၢ်အိၣ်တက့ၢ်, မိးန့ၣ်ဝဲဒိၣ်ပှၤအဖိလီၤ. မ့ၢ်အဂီၢ်ဒိၣ်, န့ၣ်ဝဲလၢအဖိကအိၣ်ဒိၣ်အတၢ်
 ကုၣ်တၢ်ကုၣ်ဒု ဒိၣ်ဒိၣ်တၢ်ဒိၣ်လီၤ. ကွၢ်တက့ၢ်, တၢ်လၢပတၢ်ကုၣ်တၢ် ကုၣ်ဒုတအိၣ်တၢ်
 အံၤအခါးမၤဝဲဒၣ်တၢ်ဖဲတၢ်လိၤအဒိၣ်လၢပှၤမၤအိၣ်အဒိၣ်န့ၣ်မၤဝဲဒၣ်, လၢအန့ၢ်တယုၢ်
 လၢအထုးတၢ်အဂီၢ်န့ၣ်ဒိၣ်ဒိၣ်မးလီၤ. အန့ၢ်မ့ၢ်ပၢ် အတၢ်ကုၣ်မ့ၢ်ဒိၣ်တဖၣ်န့ၣ်ပက့ၢ်မၤ
 ဝဲဒၣ်အတၢ်ဖိၣ်တၢ် အိၣ်ဒါဒိၣ်လီၤ. —မၤဝဲဒၣ်န့ၣ်မိး ပှၤကညီတကလုၣ်အံၤ ဖဲတၢ်မၤတၢ်
 ဖိၣ်ဒိၣ်. မိးလိၤဆိဝဲဒိၣ်ပှၤအဲကလံးဖိဒိၣ်မးလီၤ. တၢ်ဆၣ် ပှၤအဲကလံးတဖၣ်ထံၣ်
 ပှၤကညီတကလုၣ်အတၢ်ကုၣ်တၢ်တၢ်တၢ်ဒိၣ်မိး, ယဲဟ့ၣ်လီၤပှၤလၢအတၢ်ကုၣ်တၢ်တၢ်
 ဝဲဒၣ်မိးကြးလၢပက့ၢ်လိ တၢ်လၢအထုၣ်ကယဲၢ်တၢ်ကုၣ်တၢ်မိး မိးတမံၤတက့ၢ်. တုၤမ့ၢ်ပ
 န့ၢ်တၢ်ကုၣ်လၢပရၣ် ဝဲဒၣ်တဖၣ် ယုၣ်ပှၤလၢပကုၣ်တၢ်လၢအတၢ်ဒိၣ်မိးယုၤအဘိအမ့ၢ်အံၤ
 မ့ၢ်န့ၢ်မ့ၢ်ဝဲဒၣ်ပဖဲပမၤကဘိၣ်ကညီလၢပမဲၣ်ညါတက့ၢ်, အတၢ်ကုၣ်အခိၣ်ထံး မ့ၢ်တၢ်န့ၣ်
 ထူၣ်န့ၣ်ယုၤတၢ်တုၣ်ယုၤတၢ်ယုၤ, တၢ်ဒိၣ်ကန့ၣ်အဝဲဒၣ် ဝဲဒါအကလုၣ်လီၤ. မိးတမိအဝဲဒၣ်
 တဖၣ်မ့ၢ်ပှၤလၢအအိၣ်မိးတၢ်ပလီၢ် အဝဲဒၣ်လၢတၢ်ဝဲဒၣ်လီၤတၢ်ထုးတၢ်တီၤတၢ်ကလုၣ်က
 လီၤန့ၣ်လီၤ.

မိးတမိပဝဲဒၣ်ပှၤကညီ တကလုၣ်အံၤ တုၤအကဲထီၣ်လၢအမိၣ် ဒိပမဲးတၢ်အဒိၣ်, ဝဲဒၣ်
 မိးပၣ်ထီၣ်ထီၣ်အဝဲဒၣ်, မိးတနီၤဆိကမိၣ်ဝဲ လၢပှၤကဝုန့ၢ်ယၢတဖၣ်ဒိၣ်တၢ်. ပှၤကညီဆိကမိၣ်
 တၢ်န့ၣ်ကအိၣ်တနီၤလီၤ. တၢ်န့ၣ်တဖၣ်မိၣ်အဝဲဒၣ်တအိၣ်လၢပှၤဝဲဒၣ်, မိၣ်ဂုၣ်ဆိၣ်လီၤဝဲဒၣ်
 မိးဝဲဒၣ်ခူၤဝဲဆၣ်ထီၣ်ဒုဖိ ဒုလံၤအခံလၢအကအိၣ်မိးတၢ်ကုၣ် တၢ်ဆးတၢ်န့ၣ်ပၢ်တၢ်န့ၢ်
 တၢ်တက့ၢ်. ပှၤမ့ၢ်အိၣ်မိးအတၢ်ကုၣ်တၢ်ဆးတၢ်န့ၣ်ပၢ် န့ၣ်ပၢ်တမံၤန့ၣ်ယဲၤမဲးယဲၤလၢပှၤ
 အမူၣ်အနီၢ်တဂၤလီၤ. ပှၤဒိၣ်ဝဲဒၣ်ဒါဝဲဒၣ်အပျဲၢ်ဒုၣ်ဒါ.

Kernah, Martaban.

စ.န. ၁၈၆၀ နံၣ်အတီၢ်ပှၤအံၤ, ဝဲဆၣ်တူဂီလီၤထီၣ်ဝဲလၢမူမိၣ်ပှၤဟီၣ်မိၣ်ဖိထံၣ်တၢ်ဝဲဒၣ်
 လၢအိၣ်ဒိၣ်န့ၣ်ယၢအိၣ်လၢယကကွဲးဖျါထီၣ်ခွၢ်ကိး တၢ်မၤတၢ်ဒိၣ်မိးပတၢ်အိၣ်ဖိၣ်ဖိ, ဝဲ
 ဒိဆါခွဲအဂီၢ် ခွၢ်ထံၣ်ခွၢ်တီၤလီၤ. လၢတနံၣ်ညါအံၤ အပျဲၢ်အဘိၣ်တဖၣ်တၢ်ဆူတၢ်
 ဆါအါဂၤလီၤ. မ့ၢ်တကီၤဘျဲၣ်စီအဖိခွါ လၢအဝဲဒၣ်ပှၤထီၣ် ၁၃ နံၣ်စီၤကွၢ်ဗူတဂၤ, တၢ်
 တၢ်ဆူတၢ်ဆါ လၢန့ၣ်တၢ်လီၤထီၣ် ၃ဒီလီၤ. အတၢ်ဆါအခိၣ်ထံးန့ၣ် မၤအဝဲဒၣ်အတၢ်
 မၤဆါတဖဲးမဲးလီၤ. တုၤလၢထီၣ် ၅ဒီမိးအတၢ်ဆါန့ၣ် ကဲထီၣ်လၢတၢ်ဟၢမၤဆါဝဲဒၣ်ဒိၣ်
 တုၤအဖဲးလီၤလၢအခွံၣ်လီၤ. မိးတုၤဒုဖဲအခွံၣ် တၢ်အိၣ်ဖိၣ်ဖိတဖၣ် ကျဲးစၢးယုၣ်ကဘိၣ်တ
 ပၢ်တဒုဖဲအခွံၣ်လီၤ. ယုၣ်တၢ်ဆၣ်, တၢ်ဆါဟၢမၤဝဲဒၣ်တကလုၣ်န့ၣ် တစၢ်လီၤတၢ်. အခိၣ်

ကလိာ်နးထီၣ်ကၠာ်ဝဲတၢ်ခိၣ်လီၤ. တူၤမ့ၢ်အန့ၣ်တစုအဝဲၣ်မ့ၢ်ဝုၤ,အပၢ်မ့ၢ်ဝုၤ,ဝံကွၢ်အတၢ်ခဲးဝဲ
 ခၣ်,စီၤကွၢ်မူၤဖၤ, မ့ၢ်နကတံၣ်ခၣ်ပုၤ ဝုၤတၢ်ကၢ်လီၤဖၤ. စီၤကွၢ်မူၤတၢ်ခိၣ်ထီၣ်အတူအတၢ်
 အမဲၣ်ဖိးခဲးဆၢဝဲခၣ်, မ့ၢ်တၢ်ညါအံၤ တၢ်ဆါတၢ်ယၢ်နးနးကလဲာ်, တူၤယၢ်ဝံၣ်ယတၢ်
 တအိၣ်လၢတၢ်တၢ်လီၤ မၤဝးဖိန့ၣ်ဖိးယကတံၣ်ယ ဝဲခၣ်လီၤ. ကထီၣ်ထီၣ်ဆၢပုၤအဝဲၣ်ဖိန့ၣ်
 ဝံၣ်ဖိးအိၣ်ဝဲတၢ်ခိၣ်န့ၣ်ရံၣ် ဗၣ်ဗၣ်ဖိး အဝးတးထီၣ်ကွၢ်ဝဲဖိပုၤမံၣ်ပုၤအဖိးန့ၣ် ခုၣ်ခုၣ်မုၢ်မုၢ်လၢ
 အတူအတၢ်ခဲးလၢအမဲၣ်ညါလီၤ. မိပုၤဝဲၣ်ဝးဘိးဖိန့ၣ်ခၣ်ဒၤ. မိးတူၤမ့ၢ်ဆုၣ်ထီၣ်လၢ
 ဂီၤတၢ်ခိၣ် မိးတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အဝးပုၤ,ယၤဝးတော့ကံၣ် မၤစူၣ်,နးစ့ၣ်ဝဲၣ်,မိး အပျဲၢ်အဘိၣ်တကရၢ
 ကတဲာ်ကတီၤ စီၤကွၢ်မူၤအတၢ်လီၤန့ၣ်တူၤလၢ ဝ၁ န့ၣ်ရံၣ်ဗၣ်ဗၣ်ဖိးဝဲဝဲခၣ်လီၤ. မိးယၢ်ခဲး
 တၢ်ဘိၣ်အိၣ်ဖျိၣ်အဝးပုၤတဖၣ် ဆွဲၣ်စီၤကွၢ်မူၤ ဆူတလီၤအပူၤန့ၣ်ဖိး လဲၤဆူၤထီၣ်ဆူၤခိၣ်
 ပူၤတက့ၢ်. ပကဘိၣ်ထူကဖၣ်တၢ်လဲၤစူၣ်လီၤကွၢ်အိၣ်လီၤ. မိးတၢ်အိၣ်ဖျိၣ် အဝးပုၤတဖၣ်
 မိးအပျဲၢ်အဘိၣ်တဖၣ် ဆွဲၣ်ဝဲဖိးလဲၤဆူၤထီၣ်ဆူၤခိၣ်ပူၤလီၤ. မိးယလဲၤထီၣ်မိးယကွၢ်
 ထီၣ်ဝးဝံၣ် ၃၅၅ န့ၣ်ပဝးဝံၣ်ထီၣ်ညါဝံၣ်,ယတံးထီၣ်ထီၣ်စီၤဆူတတီၤလီၤတးနီၢ်ဂံၢ်မိၢ်ပုၤ
 န့ၣ်ဝံၣ်ဖိးယစံၣ်ထဲၤထဲၤလီၤတၢ်စ့ၤထီၣ် စ့ၤဘိၣ်ဝံၣ်ဖိးပဘိၣ်ထူကဖၣ်တၢ်လီၤ. မိးလၢပဝးဝံၣ်
 တၢ်အဖၢမုၢ်န့ၣ်တၢ်ကလုာ်ဒိၣ်ထီၣ်ဝဲ လၢမူဖးဖိန့ၣ်လီၤလီၤဖိးပဝၣ်အဖိခိၣ်န့ၣ်လီၤ. မိး
 ဟုၤပဝးဝံၣ်တၢ်ဝံၣ်ဖိး တၢ်ကလုာ်ဒိၣ်န့ၣ်တၢ်မၤစ့ၤကိးအဝဲခၣ်လီၤ. မ့ၢ်ပုၤအိၣ်ဖိးယဖိးလၢ
 ဝၣ်ပူၤတဖၣ်န့ၣ်တၢ်ဟူဝဲနီၤတၢ်တၢ်လီၤ. မ့ၢ်ပုၤအိၣ်ဝဲလၢတံၣ်တဖၣ်န့ၣ်န့ၣ်ဟူဝဲကိး
 အဝဲခဲးလီၤ. ပဘိၣ်ထူကဖၣ်တၢ်ဝံၣ်, ပလဲၤဆူၤလီၤစီၤကွၢ်မူၤဆူတၢ်ခိၣ်ခိၣ်န့ၣ်တၢ်ကလုာ်
 ဒိၣ်ဝဲပုၤဂီၢ်မုၢ်အကလုာ်ဒိၣ်ဝဲအဖိး, လဲၤပိာ်ထူပခဲဆူတၢ်ခိၣ်ခိၣ်န့ၣ်လီၤ. မ့ၢ်အန့ၣ်တၢ်ညါ
 န့ၣ်ပုၤအါဂၤန့ၣ်ဟူဝဲခၣ်လီၤ. မိးတူၤလၢတၢ်ခိၣ်ခိၣ်န့ၣ် တၢ်ကလုာ်တၢ်မၤကိးဝဲခၣ်လီၤ.
 မိးယကွၢ်ထီၣ်ဝးဝံၣ်, အခိၣ်,၃၅၅ န့ၣ်ယဝးဝံၣ်ထီၣ်ကမိး တၢ်ဝးဝံၣ်န့ၣ်ဝံၣ်ဖိးယတၢ်ထူက
 ဖၣ်လၢစီၤကွၢ်မူၤအဂီၢ်ဝံၣ်ဖိးယထဲက့ၤလီၤ. မိးအပျဲၢ်အဘိၣ်,တဖိးနီၤဝံကွၢ်ယၢ်လၢတၢ်က
 လုာ်ဒိၣ်န့ၣ်အဝဲၣ်အက့ၤ, တခိၣ်ဖိးယခဲးဆၢအိၣ်တၢ်ခိၣ်န့ၣ်အဖိးယတၢ်ဟူနီၤတၢ်ညါတၢ်. မိး
 ယခဲးတၢ်ဝဲတၢ်ဝဲတၢ်ဝဲတၢ်ဝဲလီၤ. မၤဝးဖိန့ၣ်ဖိး လၢတၢ်တမံၤန့ၣ်အဝဲၣ်အက့ၤယဖိပုၤဝဲၣ်
 ဝးဘိၣ်တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ဖိ, မိးဝရၣ်မးမးခဲလၢဝဲခၣ်ဒၤ, ခုၣ်ခုၣ်ညါန့ၣ်ပၢ်အခိၣ်ပညိတခိၣ် ဝံး
 န့ၣ်ပုၤဖျါထီၣ်စ့ၤကိး လၢဆာ်တူာ်ဂီၤအပူၤဖိးပကခုၣ်ညါ န့ၣ်ပၢ်ဆာ်စ့ၤကိးတက့ၢ်. ဝး
 ဘိးစ့ၤအဖိခၣ်ဒၤ.

ခုဖိပုၤဝဲၣ်ယၢ်ဝရၣ်ဖိခၣ် လၢအတၢ်ဗးဖိးဝဲၣ်ခိၣ်တမၢ်တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ဖိခဲးဖုအံၤ,
 တၢ်န့ၣ်ကွဲးဝဲလီၤ.

Why a man died in Prison.

ပုၤတၢ်ဂၤန့ၣ်ဝံၣ်လၢကုာ်ပူၤတၢ်မန့ၤလဲာ်.

ကုာ်န့ၣ်မ့ၢ်တးဖးဒိၣ်တဖျၢၣ်လၢပုၤခုၣ်အိၣ်ဖိးလၢ,ဖိးပကွၢ်မၤအဝး,ကညိၣ်တုၢ်,ဖိး
 အုးခုၣ်အုးဝးဒိၣ်မးလီၤ. အဝဲၣ်တြီတဖၣ်မၤစၢဝဲ လၢထးဖိကိၣ်ဖိးအကကျၢၤအဒိးလီၤ.
 မိးလၢကုာ်အအိၣ်ပူၤတခိၣ်န့ၣ် တၢ်လီၤကဖုဖိးအုးခုၣ်အုးဝးဒိၣ်တက့ၢ်လီၤ. ကုာ်ပူၤန့ၣ်မၤဝဲ
 ဖးဖိတဖၣ်ဆံကိာ်ဖိး, အထီတခိၣ်အိၣ်ထဲးပုၣ်, မိးအလဲၢ်တခိၣ်အံၤထဲ ၅ ပုၣ်ဒီလီၤ. ဖး
 တဖၣ်န့ၣ်အိၣ်ဖိးအဝဲၣ်တြီ လၢအမၤစၢဝဲလၢထးဖိကိၣ်, မိးအိၣ်ဖိးအနီၢ်ဝံၣ်ခဲၣ်ဂျိၢ်ဂျိၢ်ကလဲာ်
 ကိးအဖျၢၣ်ဒဲးစ့ၣ်စ့ၣ်လီၤ. မိးတူၤကုာ်အခိၣ်တၢ်အိၣ်ထီၣ်တြီမ့ၢ်ဝုၤ, ကးတံာ်က့ၤတြီမ့ၢ်
 ဝုၤ,အတၢ်ဒိၣ်ဒိၣ်ဒိၣ်ကလဲာ်,ဖိးလီၤပျံၤလီၤဖုးလၢပန့ၢ်ပူၤဒိၣ်မးလီၤ.

မီးသးအးအဝဲတဖျာ်အပူ၊ ပှာဖိဝဉ်ခွါလးဘးအိဉ်ကလံ ၂၀နံဉ်တဂးအိဉ်ဝဲလီ၊ အဝဲဆဉ်တံာ်ကမုဉ် လးအမးလံာ် မးကးတံာ်လးစုအဘးအစီလီ၊ မီးပှာခံဉ်ညိဉ်ကွီတဖဉ်စံးလးအဝဲကတဉ်လဲးအိဉ်လးကုဉ်ပူတဖးစီအဘးလီ၊ တဉ်ဆဉ်အဝဲမးတကဲနးနးကလဲာ်တးမီးလဲးဘူးစီဆူကုဉ်ပူန့ဉ်တကဲတဉ်၊

ပှာအဖျိဉ်ဘဂးလးအိဉ်ကွဲလးပျီပူလးထံတံးဖိခုဉ်မးအဝဲခွါ၊ မီးလးခုဉ်ကရအိဉ်ဝးတြးအပာ်အဟံဉ်တဖးန့ဉ်လီ၊ မီးတူတံာ်ဘွံးအဘးအဝဲကးဆူဟံဉ်၊ တံာ်လီတစိဉ်လးအခါ အကံဉ်ဖျာ်လီ၊ မီးအိဉ်ဘွံးအဘးခွါလီ၊ မီးဖဲအဝဲမးတကဲအကတံာ်၊ မီးအိဉ်တမုဉ်တဉ်န့ဉ်အခါဆုဉ်နီလးအစးမီးအိဉ်န့ဉ်လီ၊ မီးခဲကနံဉ်အံးလီဆီဆံးဒိဉ်လဲဉ်၊ တဉ်တံာ်ကးထံာ်စီလးလးကုဉ်ပူ၊ ခံးမးမီးပှာကကွါအိဉ်တဖးဒိဉ်တဂးတဉ်၊ မီးပှာဆိဉ်တံာ်ထုတံာ် ပှာစံးအာစံးဒီတံာ်၊ မးဒိဉ်တံာ်ဒိဉ်ဒိဉ်ကလဲာ်ဝးတြးအိဉ်လီ၊ အဝဲတူအိဉ်တံာ်ဒိဉ်ဒိဉ်မးလီ၊

စံးဝဲဒဉ်၊ ယလဲးဆူကုဉ်ပူတတူလးတဉ်တံာ်ဆီယးနးမးလီ၊ ယဝဲမုဉ်ခွဲခဲအံးမီး၊ ယတတဉ်တူတံာ်ထံအံးတဉ်၊

နကလဲာ်ကတံးနးလးတံာ်ဒီအဂီတံာ်ခံးတဉ်ခါ၊
အိဉ်၊ တံာ်ဒီးတဉ်၊ စံးဝဲ၊ ယပျံးယကဒီဒိဉ်မးလီ၊
တဉ်မန့ဉ်န့ဉ်န့ဉ်ကဝဲလဲဉ်၊
မဲယမုဉ်ပှာတံာ်ဒီးတးဖိအစီလီ၊
တံာ်မုဉ်လံာ်တံာ်ဘးကညီ၊ မီးတံာ်အုဉ်ကးဒိဉ်ကးလးပှာဒီးတးဖိအဂီ၊ အိဉ်ဝဲလးစံးအပူလီ၊

ယမုဉ်လံာ်တံာ်အလီတအိဉ်တဉ်၊ နမုဉ်ထဲနုဉ်ဘကုယလးတံာ်မုဉ်ကးဒိဉ်ကးအဂီမီးလးစံးအဂီ၊ လးယဂီတံာ်တအိဉ်ဒိဉ်တမံးတဉ်၊ မီးယပျံးတံာ်လးတံာ်န့ဉ်အစီလီ၊

တဘျီဘျီယထဲအိဉ်လးအပာ်အဂီ၊ မီးတူယထဲအိဉ်လးအမိအဂီမီး၊ အဝဲအထါဒိဉ်ပျံးကနီးမီးအမဲာ်ထံလီဆူလးအဘးကပလီ၊

နမိတမုဉ်အပျံးအဘိဉ်တဉ်ခါ၊
မုဉ်ကစါဒါ၊ မီးအဝဲမုဉ်ပှာပိဉ်မုဉ်လးအဂီတဂးလီ၊

အဝဲကွဲးယးဆူတံာ်အံးအပူအါဘျီအါဘျီလီ၊ မုဉ်ခိန့ဉ်န့ဉ်အိဉ်မီးတံာ်ဒိဉ်တံာ်ဒီလးအဂီ၊ နမိနုဉ်မုဉ်အပျံးအဘိဉ်လးအဂီတဉ်ဘးခွါလီ၊ အဝဲဒုဉ်မုဉ်တံာ်လးနဂီမီးဒိဉ်လီနုလးတံာ်ထုကဖဉ်လီ၊

မုဉ်ယာ်ကစါဒါ၊
မုဉ်ခိန့ဉ်န့ဉ်တဉ်မန့ဉ်န့ဉ်အိဉ်ဖဲအံးလဲဉ်၊

ပှာအဆါတဂးန့ဉ်စံးဝဲ၊ ယစံးတဉ်န့ဉ်လဲးလးတံာ်ကတံးတဘိဉ်ခွါလီ၊ ယတဒိဉ်ကန့ဉ်ယမိယပာ်အကလုာ်တဉ်၊

တံာ်ကတံးတဖဉ်အံးမုဉ်တံာ်ကတံးအကတံာ်လးအဝဲကတံးမီးယးတဖဉ်န့ဉ်လီ၊ ယကတံးတံာ်လးအိဉ်ခွါဘိဝဲမီးယထဲကးလီ၊ စံးဝဲဒဉ်၊ ယအိဉ်တဉ်လးကုဉ်ပူအံးမုဉ်လးယတဒိဉ်ကန့ဉ်တဉ်ယမိယပာ်အကလုာ်အစီလီ။ (ဝဲလဲ)